

75 ГОДИНИ ЛЕТИЩЕ ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ минало, настояще и бъдеще

Изграждането на летищната инфраструктура и казармения фонд на летище Долна Митрополия започва през 1939 год. Непосредствено след завършване на основните строителни работи **през 1942 год се поставя началото на летателната дейност** на новото летище. Тя започва с пребазирането на Изстребителната школа за висш пилотаж, която до момента е била разположена на летище Марно поле, Карловско. По заповед на Командира на Въздушните войски Школата с цялото оборудване и наличните самолети трябва да се прехвърли на новото летище в с. Долна Митрополия. Земният ешелон под ръководството на аеротехника на Школата оф. канд. Недялко Ловджиев се пристига с влак на 25.03.1942 год. с готовност да посрещне самолетите на следващият ден.

Въздушният ешелон под ръководството на капитан Добри Донеvски излита в 09,20 часа на **26.03.1942 год. от летище Марино поле и в 10,40 часа каца на летище Долна Митрополия**, където е радушно посрещнат от местната общественост.

За Командир на Изстребителната школа в Долна Митрополия е назначен **капитан Добри Бочев Донеvски**, а след него командването поема **капитан Кръстьо Антонов Атанасов**. Инструктори са летците подпоручик Петър Манолев, подофицер Йордан Петров, подофицер Недко Недев, поручиците Димитър Списаревски, Стефан Маринополски и Богдан Илиев. Техническият състав, обслужващ самолетите наброява 45 подофицери, кандидат-подофицери и войници.

Решителна за подготовката на летателни кадри за военната авиация е 1948 година. През месец юни Народното военновъздушно училище (НВВУ) „Г. Бенковски” се премества от летище Враждебна на летище Долна Митрополия. През тази година са приети за обучение 250 курсанти летци, но това се оказва недостатъчно. На следващата година числото на приетите, включително и обучените в аероклубове достига 400 души.

През периода 1948-1950 г. се полагат основите и са построени най-необходимите сгради за осигуряване на учебния процес. Успоредно с провеждането на усилена летателна подготовка целият личен състав е включен в строителството.

Започва обучение и два випуска девойки, които завършват военновъздушното училище през 1950 г. и 1951 год. Те продължават службата си в бойните редици на ВВС и гражданската авиация. Някои от тях остават като инструктори в училището. Една от тях е Емилия Гайдарджиева (Гърбова), която служи до 1978 год., стига до звание „подполковник” и степен на класна специалност „военен пилот-инструктор I клас”.

С развитието на авиационната техника и повишаването на изискванията към Военновъздушните училища в България възниква необходимост авиационните кадри да имат висока инженерно-техническа и военно-специална

подготовка. Това налага срокът за подготовка на курсантите да се увеличи от три на пет години, в рамките на които да получат **висше** техническо образование.

През 1959 год. Председателят на президиума на Народното събрание издава Указ, с който Народното военновъздушно техническо училище (НВВТУ) „Васил Коларов” - Г. Оряховица и НВВУ „Г. Бенковски” - Д. Митрополия се реорганизируют във **Висше народно военновъздушно училище (ВНВВУ) „Г. Бенковски”** като единен център за подготовка на авиационни кадри.

Първият випуск се приема през септември 1959 год. До края на 1960 год. завършва обединяването на двете училища. Разкрити са нови катедри с добре оборудвани кабинети, които осигуряват провеждането на съвременно обучение. ВНВВУ е вече висше учебно заведение. **През 1964 год. завършва първият випуск летци и инженери с висше образование.**

Разумният компромис между продължителността на обучението и нарастващите нужди на войските от попълване с кадри налага необходимостта от въвеждането на нов учебно-тренировъчен самолет. По решение на държавните комисии на страните от Варшавския договор, е приет чехословашкият самолет Л-29 „Делфин”. През лятото на 1964 г. е доставен в България и започва обучението на командно-инструкторски състав от съветски инструктори. Същевременно е завършена бетонната полоса на летище Д. Митрополия.

През зимата на 1963 год. пристигат от Алжир група курсанти, които се обучават в различни специалности. Голяма част от тях се подготвят за летци. Те усвояват полети на самолет ЯК-11 и МиГ-17. В периода 1979 – 1984 год. отново е подновен приемът на чуждестранни курсанти. Тук завършват обучението си кадри за военновъздушните сили на Алжир, Виетнам, Мозамбик, Никарагуа, Йемен и Сирия.

Съществен момент в обучението на курсантите летци е преминаването им на свръхзвуковия изстребител МиГ-21ПФМ от пролетта на 1985 г., който заменя остарелите УМиГ-15 и МиГ-17. През 1986г., е приет на въоръжение чехословашкият самолет Л-39 ЗА.

През септември 1969 год. към ВНВВУ е създадено Средно сержантско военновъздушно училище (ССВВУ), за подготовка на средни технически кадри, обслужващи сложната авиационна техника на ВВС. Курсът на обучение е четиригодишен, а приемът е след основно образование(8-ми клас) и изпит по математика.

ВНВВУ е център за подготовка на летателни кадри не само за военната, но и за гражданската авиация. С разпореждане на МС от 1972 год. Българската гражданска авиация изпраща в училището свои кадри за получаване на висше инженерно образование и придобиване на квалификация „летец-пилот”.

През годините все повече укрепва и се развива авиационното образование. Летището става известно като **ковачница на кадри за военновъздушните сили**. От тук са тръгнали много известни личности, достигнали до високи ръководни длъжности. Най-известните сред тях са:

генерал-лейтенант Георги Иванов - първият българин полетял в космоса. Генералите Михо Михов, Симеон Симеонов, Никола Колев и Константин Попов, които са достигнали до най-високият пост във военната йерархия – Началник на отбраната. Летецът инж. Пенчо Пенчев е бил зам. министър на транспорта, генерал-майор Щерю Щерев – Генерален директор на БГА. Петият президент на Република България - генерал Румен Радев е завършил през 1987 год. ВНВВУ „Георги Бенковски“.

С Президентски указ от 1991 год. се преименува във Висше военновъздушно училище (ВВВУ) „Г. Бенковски“.

Преломен момент в развитието на военно – образователната система е 2001 год. Ориентирана до този момент към единен център за подготовка на авиационни кадри, тя придобива коренно различна насока.

ВВВУ „Г. Бенковски“ минава по нов щат. Закрити са много учебни катедри и се намалява драстично броя на обучаемите. Разкрива се нова структура за подготовка на авиационни специалисти - Военновъздушна учебна база (ВВУБ) „Г. Бенковски“ като организационно звено за военна подготовка и квалификация на кадри за нуждите на ВВС.

През 2002 год. по решение на 39-то Народно събрание Военновъздушното училище се закрива окончателно и се реорганизира във Факултет „Авиационен“ към Националния военен университет „Васил Левски“ гр. Велико Търново. Факултетът е продължител на създадените от десетилетия традиции по осигуряване на авиационно военно образование на курсантите и студентите по различни военни и граждански специалности, който в тясно взаимодействие и сътрудничество с ВВУБ „Г Бенковски“ подготвя необходимите специалисти за военната и гражданска авиация.

През 2012 год. Военновъздушната учебна база е реорганизирана и преминава в състава на 3-та авиационна база Граф Игнатиево с името Учебна авиационна група „Георги Бенковски“. Задачите, които изпълнява са свързани с повишаване на летателната подготовка на летателния състав от авиационните формирования на ВВС, провеждане на летателното обучение на курсанти летци от Факултет „Авиационен“, обучение и професионалната квалификация на сержанти и войници за нуждите на ВВС.

В продължение на 75 години летище Долна Митрополия е огласявано от шума на авиационни двигатели. Наследило славните традиции на Изтребителната школа за висш пилотаж и военни училища, то се утвърждава като еталон на военното авиационно образование, дало криле на хиляди български летци и авиационни специалисти.

Съчетаване на минало, настояще и бъдеще в името на чисто и неприкосновено българско небе са сред основните предизвикателства и приоритети в дейността на Учебна авиационна група “Георги Бенковски” и Факултет „Авиационен” – достойни наследници и продължители на достойни предци.